

Cultura-arta

Minerii, acest detașament de frunte al clasei noastre muncitoare, munca și viața acestor temerari ai adâncului — a căror Ziua o sărbătorim mine — a inspirat dintotdeauna mina artistului, pana scriitorului. Intimpinind sărbătoarea minerilor altăuri de toți oamenii muncii din Valea Jiului, poezii acestor meștegari bogate în tradiții muncitorești au tinut și de această dată să aducă drept omagiu traditiilor adâncurilor — creațiile lor. Publicăm o parte din poeziile primite la redacție în aceste zile de la membri ai ceneclunilor literare „Mesterul Manole” din Petrosani, „Venus” din Petrila și de la alți creatori de poezie.

Steag cu vulturi în zori

— Lupeni 1929 —
 Veghează-un steag pe turnul minei
 În zori; spre el trei vulturi zboară,
 Ca niște crainici ai luminii
 Trezită pentru-nțta oară...
 Când focul primei jertfe, fumul
 Îl înălțase pin' la ei,
 Spre nemurire, trasind drumul,
 Țisniră, jerbă de scinte,
 Plutirea lor cuprins-a zarea,
 Iar steagul filite, aripă,
 A strâns în el, ca scoica marea.
 Toată durerea dinto-clipă.

Irimie STRAUȚ

„Apel”. Compoziție în ulei de artistul plastic Victor Szilvester, din cadrul filialei Petrosani a U.A.P.

Să-ntoarcem gândul

— Eroilor minerii —
 Acolo, la răscrucea cu drum spre viitor,
 Sub cerul de lumină ce-și limpezea culoarea,
 Să-ntoarcem gândul nostru, așa cum un vapor
 Se-ntoarce iar la fărâmul ce-i dezvelise marea.
 Acolo la răscrucea de cumpeni în țării,
 Sub cerul de păduri cu aripile irințe,
 Să-ntoarcem gândul nostru, așa cum ciocirlii
 Se-ntorc la brazda neagră, beșugul să-i descinte
 Acolo, la răscrucea ce ne-a născut din nou
 Sub tunelul jurtunii, vestind o primăvară
 Să-ntoarcem gândul nostru așa cum un ecou
 Se-ntoarce iar spre culme, în serile de vâd.

M. DINCA

MĂ REÎNTOARC LA MINĂ

O... locul meu de ieri
 Mă reîntorc la tine.
 Credeam că te-am uitat
 Dar tu m-ai învățat
 Ce-i rău și ce e bine.
 Mă-ntorc la poarta ta
 Cu-aceleai vagonete
 Și string în mîni cărbune
 Și toată lumea-mi spune
 Te-ai reîntors băiete?
 Și-mi iau pe umeri lampa
 Și iar cobor în tine
 Și toți în jur zimbesc
 Și-acum simt că trăiesc
 Și ei trăiesc cu mine.
 Alunec ca un vis
 Prin lungă galea
 Păduri de stlpi fixați
 Să țină ai uitai
 Mă-ndemn la reverie.
 Șerpuitor traverse
 Lungi șine prelungesc
 De prin tăvan lumine
 Ce m-asteptau pe mine
 Mă-ntoar să trăiesc.
 Opresc un infinit
 În vastul abataj
 Și string în mîni lopata
 Imi amintesc de tata,
 Și-atunci eu prind curaj
 Adun voința-n suflet
 Cărbune sfarm în mîni
 Și răsturnăm pereții
 Și imi zimbesc băieții
 Că-l transformăm în pîini
 Aștep în întuneric
 Să ardă tot fitilul
 Și clipele n-ajung
 Pe drumul tății lung
 Sîn' eu acum copilul.
 Privesc brațe vinjoase
 Ce fac aici mîini.
 Cu simpla vagonete
 Să scrii de poli poete
 De oameni și cărbuni.
 Șirag de diamante
 Atîrnă în lopoți
 Și lung sudoarea curge
 Și timpul nu-ți ajunge
 N-ai timp ca să-l regreți
 Se-nalță un transport
 Se-apropie de soare
 Ortaul îl privește
 Suride și-l iubește
 Că el i-a dat culoare
 ...Din mîni lopata las
 E timpul pe șifrițe
 E altu-locul meu
 Dar parcă aș fi tot eu
 În clipele muncite.
 Și lumea de afară
 Cu soare mă orbeste
 Zimbesc cînd vîd iar soare
 Și parcă nu mă doare.
 Că jos nu strălucеște
 ...Pășesc tăcut pe drumul
 Rămases de la străbuni
 Și-mi amintesc de toate
 De lucruri minunate
 De oameni și cărbuni.

Mirion ION
miner Petrila

MINERII

E zi de sărbătoare și Valea o cuprinde,
 Oșlîmpina minerii în praguri, ori la out
 E-o bucurie mare pe chipuri: și s-aprinde
 De cîntecul lor zarea, și-n inimă îl port.

Și nu-i o bucurie de fiecare zi,
 O știe bine ortacul, harnic — iaur.
 Că rod bogat aduc minerii de pe Ji
 În augustul acesta cu stele mari de aur.

FILONUL NOPTII

Ochii i-s pulberi mărunte și-l dor,
 Sfredelind ceas după ceas,
 Cuptorul muntelui,
 Tot mai adînc
 fiecare lovitură pleacă din
 mușchi-i de oțel.
 Brațele-s tari,
 le simte cum ard,
 pe ciocanul de fier.
 Minerul are sufletul puternic,
 burghiu oțelit
 chiuie-n stînci,
 Singele incins,
 se umflă-n artere,
 coboară prin tăipi,
 țșnește spre gîndul aprins.
 Filonul bogat,
 se desface din nopți,
 Îl caută ochii,
 lopoțile
 și-l adună,
 sub pămînt —
 ceasul e clipă,
 anul e lună!...

Ioan CHIRĂȘ
muncitor tipograf

CÎNTECUL ADÎNCULUI

În bulgării negri
 citeș hărnicie,
 în inima muntelui
 un cîntec — elogiu muncii —
 răsună solemn.
 Iubesc minile tale,
 în veci laudatele
 minii de artist,
 tu cîntul îl meriți
 căci OM
 între oameni,
 cobori în adîncuri
 — mereu îndîjindu-te —
 iubirea de țară în suflet
 purtînd
 spre felul etern:
 izbînda deplînd.

Ion BOTA

PUȚUL EST

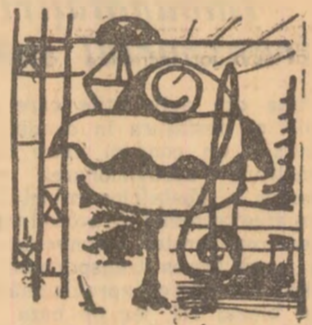
O mină de veacuri făcută căus,
 Clepsidră din timp către timpuri
 Prin care se scurg într-un veșnic urcuș,
 Felii de lumină și cînturi.
 Bucăți de adevăr și sărut de picioane
 Se scurg din căușul adîncului
 Și muguri de piatră născuți în floare
 Ce cresc în chimrul pămîntului.
 Din muguri de piatră și cînt, altoite,
 Cresc flori de curcubeu și erizanteme
 Cu care veacul nost îl pavozăm
 La ceasul de rugă și biesteme.

Prof. T. TRIPȘA

LOR le închinăm cîntul, versul

ÎNLĂNȚUIRE

Îți ascult cîntecul, zi de zi,
 Pămîntule,
 e surd și are aripi
 grele ca trupul meu
 și adînci ca inima ta.
 M-am născut din Tine
 și-ți caut umit înțelesul,
 îmbrățișările mele te-au
 adormit, palmele mele
 Te mîngie într-una,
 înăuntru nostru
 ard
 însăși nașterile toate.
 Inscrizițiile din ochi-ți
 mi-au aprins zborul,
 iar acum te sărută
 o torță.
 Îți ascult cîntecul, zi de zi,
 Pămîntule...
 Victor FLORESCU,
muncitor în subteran E.M.
Petrila

DACĂ-NȚILNEȘTI CĂRBUNE-N CALEA TA

Dacă-nțilnești cărbune-n calea ta
 Negru diamant al nopților cu lună
 Făzurit în beznă de lumină plină
 Stropi reci de sudoare, picături de rouă
 Tristă rocă neagră, seacă și lumină
 Vise de milenii, readuse nouă
 Împlește-i jerbe, din comori cunună
 Dăruiește-i versuri dinto-urme nouă
 Cîntec, o salbă, color ce-au să vină
 Bogății de veacuri, vise împlinite
 Zbuciumată rocă, veșnic taină nouă
 Să găsești în veacuri clipe fericeite.
 Dacă-nțilnești cărbune-n calea ta,
 Rătăcirii din munca millor de inși
 Stropi reci de sudoare, picături de rouă
 Lacrime sărate, ochii lor cei plîși
 Străduind să schimbe vechiu-n lume nouă
 Nu pași, strălune, nu călca pe ei
 Îl zdrobești un suflet, care poate-doare
 ...Are-n el viață, orele de trudă,
 Și un dor de viață care nu mai moare,
 Picături de rouă, stropii de sudoare
 Dacă-nțilnești cărbune-n calea ta
 Ia-l de jos în palme, ține-l la lumină
 E-un trecut în el, care a fost odată
 Și un viitor, care v-a să vină.

A. MIRCEA

Tărîm pentru infinite inspirații de creație

În urmă cu 20 de ani, o mină de artiști plastici, tineri absolvenți ai Institutului de arte plastice, cu poposit în Valea noastră, dornici de a cînta cu penelul în adevărata cromatică a Văii, munca minerilor, viața și chipurile lor. Printre tinerii absolvenți veniți în acea vreme pe meleagurile noastre se afla și profesoara ELENA BIANU, una din artistele plastice care s-a integrat în pulsul Văii studind și transmiind concomitent mesajul vieții minerilor, a muncii lor plină de eroism din adîncuri.

— Sînteti de cîtiva ani aici la Casa pionierilor V-ati înțeles repede, stim că aveți rezultate extraordinare cu copiii. Cum ați reușit?
 — Copiii sînt foarte receptivi, sensibili, adevărate talente și am realizat cu ei lucrări care ne-au dus nesajul mîneresc peste hotare de mai multe ori. Au spontanitate, învață repede și, ceea ce mă impresionează, e faptul că, fii de mineri fiind, munca părinților lor se reflectă cu atîtă pregnanță în lucrările lor.
 — De 6 ani expozăm în fiecare an lucrări selecționate la expoziții în București. Din 1969 am luat anual premiul pe țară. În 1967 diploma de onoare a unui concurs organizat de revista „Cutezătorii” și tot atunci un premiu special cu gravura „Minerii”. În 1972, de asemenea o diplomă de onoare aprof 6 lucrări au fost selecționate pe țară în Brazilia și alte țevi la Avignon. Anul trecut am primit diploma de onoare cea mai înaltă distincție a C.N.O.P. Mă bucur aceste succese și mă străduiesc să le împărtășesc din experiența mea primită aici să transmită și el, la rîndul lor, mesajul muncii eroice a părinților lor, care s-a împămîntenit în Valea noastră și nu numai să transmită acest mesaj, ci să-l și urmeze.

Ion LICIU

Profesoara Elena Bianu investigind în amănunt mișcarea minerilor dinto- compoziție intitulată „In ort”.

Oameni cu dragoste și pasiune de carte

Este un lucru știut, constatat, verificat, minerii noștri, ca de altfel toate categoriile de muncitori, sînt pasionați nu numai pentru muncă, pentru frumoasa muncă din adîncuri. Ei sînt pasionați — trăiesc intens și pe plan spiritual...

„Citesc din copilărie...”

ILIE SANDU, miner la Paroșeni, frecventează biblioteca clubului din Lupeni din anul 1954 dar pasiunea lui pentru literatură a început de mult, în copilărie... Preferințele sale pentru scrierile istorice nu exclud celelalte genuri. Din fișele de evidență de la bibliotecă sau din mărturisirile sale, constatăm cu reală satisfacție că acestui miner cu sete nepotolită pentru trăirea unei vieți spirituale intense nu i-au scăpat marile capodopere ale literaturii române și universale, că a făcut cunoștință cu scriitorii cel mai reprezentativi din diferite epoci, din diferite curente literare. Din lunga listă pe care ne-a înșiriat-o amintim doar cîteva nume semnificative: Shakespeare, Eminescu, Sienkewicz, Arghezi, Sadoveanu, Creangă, Molière, Zola, Steinbek, W. Wolf, Simenon, Pearson, Mușatescu, T. Popovici etc. etc.

politica partidului și statului nostru, sarcinile ce ne revin nouă muncitorilor în etapa actuală”.

„Iubesc cartea ca pe propriii mei copii...”

Cînd eram copil nici n-am visat măcar asemenea condiții de învățatură de care dispun copiii de azi... Pe vremea aceea — ni se destăinuie PETRACHE RUSU, miner la Lupeni — n-am reușit să mă realizez... să merg la școală înalte... N-am reușit, o-cașă erau timpurile dar au reușit copiii mei. De fapt am început să citesc odată cu ei. Mă preocupă educația lor, trebuia să-l ajut în pregătirea lecțiilor și ca să-mi îndeplinesc această datorie de părinte am fost nevoit să citesc cărțile care li se cereau lor... Și așa azi o carte, minie alta am prins dragoste de carte o iubesc ca pe propriii mei copii... N-am uitat nici acum primele lecturi: „Descult”, „Tînăra gardă”, „Doi ani de vacanță”... Mai tirziu această dragoste de carte s-a transformat în pasiune. Printre cărțile care m-au impresionat profund amintesc „Frații Karamazov”, „Mizerabilii”... iar „Collabo unchiului Tom” pur și simplu mi-ostors lacrimi. Pasiunea mea pentru lectură i-a impulsionat și pe copiii mei care nu-mi dezminț așteptările și strădaniile... Fata cea mai mare e în

anul V la medicină, a doua o trecut în anul II la liceu, băiatul în anul IV iar cel mai mic e în clasa a VII-a a școlii generale și pare a fi cel care bate recordul în familie cu cititul cărților.

„O pasiune ce mi s-a aprins din anii de școală...”

PETRU ISAINCU, un tînăr de 27 de ani, ajutor miner la sectorul IX al minei Lupeni, își amintește cu nostalgie de învățătorea Ecaterina Ateșoale care i-a călăuzit primii pași spre lectură, spre descifrarea tainelor cărților, își aduce aminte de povestirile despre haiduci auzite de la tatăl său, acolo departe în-un sat din Moldova... „Cărțile sînt adevărate te-

Mia MIRON

„Lampă și cască”. Bitografie de artistul plastic Victor Szilvester, din cadrul filialei Petrosani a U.A.P.

ULTIMELE ȘTIRI Sr Ultimele știri Sr Ultimele știri De peste hotare

Componenta noului guvern chilian

SANTIAGO DE CHILE 10 (Agerpres). — Președintele Salvador Allende a anunțat componenta noului guvern chilian...

general al guvernului, a devenit ministru pentru problemele locuitorilor. Postul deținut anterior de acesta a fost încredințat lui Fernando Flores...

Declarația premierului Indira Gandhi

DELHI 10 — Corespondentul Agerpres, Ion Fuținelu, transmite: Luind cuvântul în cadrul unei reuniuni a veteranilor...

Situația din Irlanda de Nord a devenit din nou încordată

LONDRA 10 (Agerpres). — Situația din Irlanda de Nord a devenit din nou încordată, ca urmare a izbucnirii unor noi incidente...

Expoziții românești

PRAGA — Corespondentul Agerpres, C. Prisăcaru, transmite: La Galeria de artă din Karlov Vary a fost inaugurată o expoziție românească...

BONN — Corespondentul Agerpres, N. S. Stănescu, transmite: În sălile de expoziție ale primăriei orașului Berahelm...

LA VHO NIN ÎNTILNEȘTI EROI LA TOT PASUL

Spre localitatea Vho Nin, situată în provincia sudică a Republicii Democratice Vietnam, nu există nici un alt drum de acces...

Reportaj pe glob

imagina-o într-o localitate ridicată din ruine: pe un perete improvizat din lăzile bombelor...

Incheierea Congresului național al activiștilor sătești din R.P.D. Coreeană

PHENIAN 10 (Agerpres). — La Phenian s-au încheiat lucrările Congresului național al activiștilor sătești...

Evoluția evenimentelor din Cipru

NICOSIA 10 — Corespondentul de la Ion Badea: În timp ce explozii și atacuri izolate ale grupurilor...

— a spus, de asemenea, Clerides — Partidul unificat este de părere că Grivas trebuie să răspundă constructiv...

Tractoarele de tip ZT 300 sunt exportate de R.D.G. în R. S. Cehoslovacia, Cuba și în Chile...

Au luat sfârșit convorbirile libiano-egiptene

TRIPOLI 10 (Agerpres). — La Tripoli, au luat sfârșit convorbirile libiano-egiptene între delegațiile conduse de primul ministru...

Noul președinte al Pakistanului

ISLAMABAD 10 (Agerpres). — Chaudhry Fazal Elahi, fost președinte al Adunării Naționale...

În preajma Pnom Penhului

PNOM PENH 10 (Agerpres). — Și în cursul zilei de vineri forțele patriotice cambodgiene au continuat să exercite o puternică presiune...

Activitatea echipajului de pe „Skylab-2”

HOUSTON 10 (Agerpres). — Unul dintre punctele principale ale programului de lucru al celor trei astronauți...

Houston: „Fantastic, am făcut tot menajul. Aceasta vă va face să apreciați munca soților voștri”.

Totodată, cei trei astronauți nu înregistrat pe pelicula de plasările fronturilor de furtună în zona Oceanului Pacific...

„Marte-7”

MOSCOVA 10 (Agerpres). Agenția TASS anunță că în Uniunea Sovietică a fost lansată stația interplanetară „Marte-7”.

Pe scurt

La Varșovia au început, vineri convorbiri între Piotr Jaroszewicz, președintele Consiliului de Miniștri...

Advertisement for MEMENTO (TV and Radio) and LOTO (Lottery). Includes program schedules for TV and Radio, and lottery results for LOTO.